OTSUSED

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/98,

25. jaanuar 2022,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1561, millega antakse Ungarile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA), ([1]) eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ungari 6. augusti 2020 esitatud taotluse alusel andis nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1561 ([2]) Ungarile finantsabi laenuna, mille maksimaalne summa on 504 330 000 eurot ja maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg 15 aastat, et täiendada Ungari riiklikke jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.

(2) Ungari kasutatava laenu eesmärk oli rahastada lühendatud tööaja kavadega samalaadseid meetmeid ja tervisemeetmeid, nagu on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1561 artiklis 3.

(3) COVID-19 puhang on halvanud olulise osa Ungari tööjõust. See on kaasa toonud Ungari avaliku sektori kulude korduvalt järsu ja olulise suurenemise, eelkõige uue kava tõttu, mille alusel makstakse sektorites, mida mõjutavad kaitsemeetmed ja mis on hõlmatud rakendusotsuse (EL) 2020/1561 artikli 3 punktides f, g, h, i ja j osutatud meetmetega, füüsilisest isikust ettevõtjatele ühekordset sissetulekutoetust.

(4) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Ungari on võtnud 2020. ja 2021. aastal, et ohjeldada kõnealust puhangut ning leevendada selle sotsiaal-majanduslikke ja tervisega seotud tagajärgi, avaldasid ja avaldavad endiselt ränka mõju riigi rahandusele. Ungari valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2020. aasta lõpuks oli vastavalt 8,0 % ja 80,1 % sisemajanduse koguproduktist (SKP). Komisjoni 2021. aasta sügisprognoosi kohaselt peaksid Ungari valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg vähenema 2021. aastal vastavalt 7,5 %-le ja 79,2 %-le SKPst ning Ungari SKP peaks 2021. aastal suurenema 7,4 %.

(5) 1. detsembril 2021 taotles Ungari liidult lisafinantsabi summas 147 140 000 eurot, et veelgi täiendada 2020. ja 2021. aastal võetud riiklikke meetmeid, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle puhangu sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele, eelkõige puudutab see põhjendustes 6–8 osutatud meetmeid.

(6) Valitsuse dekreedi nr 485/2020 (XI. 10.) ([3]) alusel on Ungari eriolukorra lõppemiseni muutnud ja pikendanud mitmeid maksudega seotud meetmeid, millele on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1561 artikli 3 punktides f, g, h ja j. Ungari taotles laenu üksnes nende kulutuste katmiseks, mis tehti ajavahemikul 2020. aasta detsembrist kuni 2021. aasta juunini. Dekreet sisaldab selget tingimust, mille kohaselt peavad meetmest kasusaajad säilitama dekreedi jõustumise ajal kehtinud töölepingud ning tööandja ei tohi kõnealuseid lepinguid vastavate meetmete kestuse ajal

([1]) ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

([2]) Nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1561, millega antakse Ungarile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötusriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 357, 27.10.2020, lk 24).

([3]) Avaldatud 10. novembril 2020 Ungari ametlikus väljaandes (nr 242) lk 7671.

etteteatamisega lõpetada. Abikõlblike sektorite ulatust on muudetud „valitsuse dekreedi nr 571/2020 (XII. 9.)“ ([4]) artikliga 1, „valitsuse dekreedi nr 638/2020 (XII. 22.)“ ([5]) artikliga 1, „valitsuse dekreedi nr 105/2021 (III. 3.)“ ([6]) artikliga 1, „valitsuse dekreedi nr 147/2021 (III. 27.)“ ([7]) artikliga 1 ja „valitsuse dekreedi nr 204/2021 (IV. 29.)“ ([8]) artikliga 1. Pandeemiast kõige rängemalt mõjutatud sektoritele kehtestas Ungari vabastuse tööandjate sotsiaalkindlustusmaksetest ja koolitusmaksust esialgu ajavahemikul 2020. aasta märtsist detsembrini ning tööandjate rehabilitatsioonimaksu vähendamise ajavahemikul 2020. aasta märtsist juunini. Ungari on näinud ette ka personalikulude väljajätmise väikeettevõtlusmaksu (KIVA) maksubaasist esialgu 2020. aasta märtsist juunini. Kõigi nende meetmete puhul on taotletud üksnes kogukulutuste (või saamata jäänud tulu) seda osa, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö, või kui töötajad töötavad pidevalt kuni viimaste kättesaadavate andmete kogumiseni. Kuna need meetmed kujutavad endast riigi saamata jäänud tulu, võib seda pidada samaväärseks avaliku sektori kulutustega.

(7) Maksudega seotud meetmete puhul muutsid ametiasutused vastavalt „valitsuse dekreedile nr 105/2021 (III. 3.)“, „valitsuse dekreedi nr 147/2021 (III. 27.)“ artiklile 1 ja „valitsuse dekreedi nr 204/2021 (IV. 29.)“ artiklile 1 rakendusotsuse (EL) 2020/1561 artikli 3 punktis i osutatud vabastust väikeettevõtete kindlasummalise maksuga maksustamise korrast (KATA), mis kehtestati esialgu ajavahemikuks 2020. aasta märtsist juunini ja mida pikendati seejärel märtsist 2021. aasta aprillini. Toetust on taotletud ainult nende kulutuste katmiseks, mis on seotud füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega. Meedet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.

(8) „Valitsuse dekreediga nr 310/2021 (VI. 7.) füüsilisest isikust ettevõtjate hüvitiste kohta“ ([9]) on Ungari kehtestanud ka uue ühekordse sissetulekutoetuse kava füüsilisest isikust ettevõtjatele sellistes sektorites, mida mõjutavad liikumispiirangud, tingimusel et nad jätkavad oma tegevust vähemalt kahe kuu jooksul pärast eriolukorra eeldatavat lõppemist. Ühekordne makse võrdub igakuise tagatud miinimumpalgaga (219 000 Ungari franki). Abikõlblikkuse periood lõpeb eriolukorra lõppemisega. Kava on suunatud üksikettevõtjatele, kellel ei ole töötajaid ja kellel ei ole õigust saada toetust sektoripõhise palgakava alusel. Meedet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavadega samalaadseks, kuna selle eesmärk on kaitsta füüsilisest isikust ettevõtjaid või sarnaseid töötajate kategooriaid sissetuleku vähenemise või kaotamise eest.

(9) Ungari vastab finantsabi taotlemise tingimustele, mis on sätestatud määruse (EL) 2020/672 artiklis 3. Ungari on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on COVID-19 puhangu sotsiaal-majandusliku mõju leevendamiseks võetud riiklike meetmete tõttu alates 1. veebruarist 2020 suurenenud 897 720 542 euro võrra. See on järsk ja oluline suurenemine, sest see on seotud nii uue meetmega kui ka selliste olemasolevate meetmete pikendamisega, mis on otseselt seotud lühendatud tööaja kavaga samalaadsete meetmetega, millega on hõlmatud oluline osa Ungari ettevõtjatest ja tööjõust. Ungari rahastas suurenenud kulutused 113 740 000 euro ulatuses liidu vahenditest. Ungari rahastas suurenenud avaliku sektori kulutusi 132 510 542 euro ulatuses oma vahenditest.

(10) Komisjon on määruse (EL) 2020/672 artikli 6 kohaselt Ungariga konsulteerinud ning veendunud, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on järsult ja oluliselt suurenenud otseselt seoses lühendatud tööaja kavaga samalaadsete meetmetega, millele 1. detsembri 2021. aasta taotluses osutati.

([4]) Avaldatud 9. detsembril 2020 Ungari ametlikus väljaandes (nr 273) lk 9076.
([5]) Avaldatud 22. detsembril 2020 Ungari ametlikus väljaandes (nr 287) lk 10473.
([6]) Avaldatud 5. märtsil 2021 Ungari ametlikus väljaandes (nr 37) lk 1509.
([7]) Avaldatud 27. märtsil 2021 Ungari ametlikus väljaandes (nr 52) lk 2042.
([8]) Avaldatud 29. aprillil 2021 Ungari ametlikus väljaandes (nr 73) lk 2676.
([9]) Avaldatud 7. juunil 2021 Ungari ametlikus väljaandes (nr 104) lk 4469.

(11) Seetõttu tuleks anda finantsabi, et aidata Ungaril tegelda COVID-19 puhangust põhjustatud tõsiste majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Komisjon peaks tegema otsused osamaksete ja osade lõpptähtaegade, suuruse ning väljamaksmise kohta tihedas koostöös riiklike ametiasutustega.

(12) Ungari ja komisjon peaksid võtma käesolevat otsust arvesse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 osutatud laenulepingus.

(13) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse algatada seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teatada komisjonile võimalikest riigiabi juhtudest.

(14) Ungari peaks komisjoni korrapäraselt teavitama kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Ungari neid kulutusi teinud.

(15) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on arvesse võetud Ungari praegusi ja eeldatavaid vajadusi ning vastavalt määrusele (EL) 2020/672 teiste liikmesriikide poolt juba esitatud või esitatavaid finantsabi taotlusi, kohaldades samal ajal võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2020/1561 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liit annab Ungarile laenu kuni 651 470 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Esimene osamakse makstakse välja määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel. Kõik edasised osamaksed tehakse vastavalt kõnealuse laenulepingu tingimustele, või kui see on asjakohane, siis selle *addendum*'i või muudetud laenulepingu jõustumisel.“

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 3*

Ungari võib rahastada järgmisi meetmeid:

a) ajutine toetus majutuse ajakohastamiseks turismisihtkohtades, et säilitada olemasolev tööjõud, nagu on sätestatud valitsuse resolutsioonis 2080/2020 majutuse riikliku arendamise kohta, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulutuste osas;

b) ajutine toetus toiduainetööstuse ettevõtjatele, nagu on sätestatud „põllumajandusministri dekreedis nr 25/2020 (VI. 22.)“, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulutuste osas;

c) ajutine toetus aiandusettevõtjatele üheaastaste kultuuride kasvatamise ja taimede paljundamise sektoris, nagu on sätestatud „põllumajandusministri dekreedis nr 26/2020 (VI. 22.)“, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulutuste osas;

d) ajutine toetus kalakasvatusettevõtjatele, nagu on sätestatud „põllumajandusministri dekreedis nr 30/2020 (VI. 22.)“, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulutuste osas;

e) eriolukorra ajal lõppenud lapsehooldushüvitiste pikendamine kuni 30. juunini 2020, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedis nr 59/2020 (III. 23.)“ ja „2020. aasta akti LVIII“ artiklis 71;

f) tööandjate sotsiaalkindlustusmaksete peatamine teatavates sektorites, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.)“ (muudetud) artikli 4 punktis a, kulutuste selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt (pikendatud ja muudetud);

g) erandid tööandjate koolitusmaksust teatavates sektorites, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.)“ (muudetud) artikli 4 punktis a, kulutuste selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt (pikendatud ja muudetud);

h) tööandjate rehabilitatsioonimaksu vähendamine teatavates sektorites, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.)“ (muudetud) artikli 4 punktis a, kulutuste selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt (pikendatud ja muudetud);

i) väikeste maksumaksjate vabastamine väikeettevõtjate kindlasummalise maksuga maksustamise korra (KATA) kohaldamisest, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedi nr 47/2020 (III. 18.)“ (muudetud) artiklis 5, füüsilisest isikust ettevõtjate ja ühe osanikuga äriühingute toetamisega seotud kulutuste osas;

j) personalikulude väljajätmine väikeettevõtlusmaksu (KIVA) maksubaasist teatavates sektorites, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedis nr 47/2020 (III. 18.)“ (muudetud), kulutuste selle osa puhul, mis on seotud nende ettevõtjatega, kes on vähendanud tööaega või peatanud töö või kelle töötajad töötasid pidevalt (pikendatud ja muudetud);

k) tervishoiutöötajatele makstav kindlasummaline hüvitis, millega tunnustatakse nende lisatööd pandeemia ajal, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedis nr 275/2020 (VI. 12.)“;

l) kulud, mis on seotud riigi omandis olevates äriühingutes kasutusele võetud pandeemia tõrje erimeetmetega;

m) kulud, mis on seotud erimeetmetega pandeemia tõrjeks ja teenistujate tervise kaitsmiseks, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedis nr 250/2014 (X. 2.) riigihangete ja tarnete peadirektoraadi (KEF) kohta“;

n) kulud, mis on seotud haiglate taristu ja investeeringutega, et tagada tervishoiutöötajate ja patsientide kõrgetasemeline kaitse, nagu on sätestatud „valitsuse resolutsioonis 1012/2020 (I. 31.) operatiivpersonali palkamise kohta“;

o) otsesed kulud tervishoiutöötajate kõrgetasemeliseks kaitseks haiglates ja muudes tervishoiuasutustes kasutatavatele isikukaitsevahenditele, nagu on sätestatud „valitsuse resolutsioonis 1012/2020 (I. 31.) operatiivpersonali palkamise kohta“.

p) ühekordse sissetulekutoetuse kava füüsilisest isikust ettevõtjatele sellistes sektorites, kus kohaldatakse kaitsemeetmeid, tingimusel et nad jätkavad oma tegevust vähemalt kahe kuu jooksul pärast eriolukorra eeldatavat lõppemist, nagu on sätestatud „valitsuse dekreedis nr 310/2021 (VI. 7.)“.“

3) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 4*

1. Ungari teavitab komisjoni kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest hiljemalt 28. aprillil 2021 ja seejärel iga kuue kuu tagant, kuni kavandatud avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.

2. Kui artiklis 3 osutatud meetmed põhinevad kavandatud avaliku sektori kulutustel ja nende suhtes on kohaldatud rakendusotsust, millega muudetakse käesolevat otsust, teavitab Ungari komisjoni kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest kuue kuu jooksul pärast kõnealuse rakendusotsuse muutmise otsuse vastuvõtmise kuupäeva ja seejärel iga kuue kuu tagant, kuni avaliku sektori kulutused on täielikult tehtud.“

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Käesolev otsus jõustub selle adressaadile teatavakstegemise päeval.

Brüssel, 25. jaanuar 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
C. BEAUNE